

Фикҳ 168-дарс. Овозни ошкора ёки махфий қиладиган ўринлар

17:00 / 13.01.2022 4675

Фарз намозлардан бомдоднинг икки ракатида ҳам, шом ва хуфтоннинг биринчи икки ракатида, жума ва икки ийд намозларида қироатни овоз чиқариб қилиш вожибдир. Пешин ва аср намозларида қироат овоз чиқармай қилиниши вожиб.

Ушбу ҳолат жуда кўплаб ривоятларда келган.

مجلس و هيلع هلالا صلصبي بن لاةءارق ن وفرع ت م ن ك ءي ش ي ا ب ؛ باب خ ل ل ي ق و
دواد و باو ي راخ ب ل ا ه اور هت ي حل ل بار ط ص اب ؛ ل اق ؛ ر ص ع ل او ر ط ل ا ي

«Хаббобга:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг пешин ва асрдаги қироатларини нимадан билар эдингиз?» дейилди. У:

«Соқолларининг қимирлашидан», деди».

Бухорий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Пешин ва аср намозида қироат махфий қилингани бу ривоятда очиқ-ойдин айтиб турилибди. Саҳобалар Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қироат қилаётганларини фақат у зотнинг соқоллари қимирлашидан билиб олар эканлар.

أَفْرَعَتِ السُّرْمُ وَأَوْزُقِي وَوَهُوَ عَمَّسَ لَضَفَّ لَأْمُ أَنْ: أَمْ هُنَّ عُلَلِ الْيَضْرَسُ أَبَعَنْ بِنَاعِ
نَمْ تَعَمَّسَ أَمْ رَحَّ أَلْأَهْنِ، رَوْسُ لِهَدَهَ كَتَاءَرْقُبِ يَنْ تَرْكَذْ دَقْلَه لَلْأَوْ، يَنْ بَأِي: تَلْأَقْفِ
بَرْعَمَّ لَأِي فِ أَوْبِ أَرْقِي مَلَسُو هِي لَع لَلْأِي لَصْ هَلَلْ لَلْأَوْسَرِ

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Умму Фазл у кишининг «Вал мурсалаати урфан»ни қироат қилаётганини эшитиб:

«Эй ўғлим, Аллоҳга қасамки, ушбу сурани қироат қилишинг ила, батаҳқиқ, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан охирги эшитган нарсамни эслатдинг. Уни шом намозида ўқиган эдилар», деди».

Ушбу ривоятга қараганда, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам шом намозида «Вал мурсалаати урфан» сурасини биринчи ва иккинчи ракатларга бўлиб қироат қилганлар.

أَرْقِي مَلَسُو هِي لَع لَلْأِي لَصْ هَلَلْ لَلْأَوْسَرِ تَعَمَّسَ: لَأَق تَمَّ غَطْمَ نَبَا رِي بَجْ نَع
ةَسَمَّ خُ لَأَمْ هَأَوْرَ بَرْعَمَّ لَأِي فِ رَوْطَلْأَبِ

Жубайр ибн Мутъим розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шомда «Ват-Тури»ни қироат қилганларини эшитдим».

Икки ҳадисни бешовлари ривоят қилишган.

Ушбу ҳадисдан шом намозида қироат ошкора бўлишини билиб оламиз.

Шунга ўхшаш ривоятлар жуда ҳам кўп.

«Мухтасари виқоя» соҳибларининг ижтиҳоди бўйича, намознинг вожиблари ўн битта бўлди. Бошқа ҳанафий уламолар қуйидаги амалларни ҳам вожиб дейдилар:

12. Намозни «Аллоҳу акбар» лафзи ила очиш.

13. «Фотиҳа»ни зам сурадан олдин ўқиш.

14. Саждада пешона билан бирга бурунни ҳам ерга теккизиш.

15. Ҳар бир ракъатда такрорланадиган амалларни тартиб билан қилиш.

16. Биринчи ракъатда ташаҳҳудни ўқигандан кейин кеч қолмасдан, учинчи ракъатга туриш.

17. Муқтадийнинг имомга эргашиши ва қироатга қулоқ олиши.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди